

ברפתות

מיינקת בתחליף חמוץ

אבי פילוסוף, קיבוץ חפציבה

בני־בקר במיינקת, בעזרתה של חברת אגרוון בע"מ, משווקי הגמעי־חמוץ. אינו מוצא טעם לפרט את כל מהלכי הנסיונות, כיוון שכמותם היו הרבה. כידוע, לבסוף הגענו לתוצאות משביעות רצון.

כדי לסבר את האוזן נאמר רק, שבן הבקר נגמל ברפת חפציבה לאחר 30 יום מיום ההמלטה, בריא ומפותח ובמצב רוח מעולה. על

היה ברור שהמיינקת תיכנס לרפתות בשלב מסוים, לכן נרתמנו לרעיון בהחלטה נחושה, להצליח ולגדל את כל בני הבקר שלנו על טהרת המיינקת, משום שבשיטת הדליים התמותה היתה רבה ונשקלו אפשרויות שונות, ביניהן הוצאת הגידול לפנסיון בחוץ.

לאחר נסיונות ארוכים, שונים ומורכבים של למעלה משנה הגענו למצב אופטימלי בהגמעת

יונקים בני חודש, בתא עם פטמה.

לדוגמא: מערבבל בתכולה של 280 ליטר עבור 22 בני בקר, לאחר 10 ימים של קולסטרום + חלב מלא, במשך 20 יום של הגמעה במיינקת שווה ל-12.720 ליטר לעגל ביום, שהם בסה"כ 20.360 תחליף עד לגמילה, כלומר 1018 גרם תחליף/יממה לכל עגל.

מן הראוי לציין, שעקב השימוש בגמעה-חמוץ חסל סדר השילשולים. השימוש בפטמות הוריד על הסף את נושא היניקה ההדדית בין העגלים/ות.

החיסכון בעבודה הינו משמעותי ביותר. כן ישנו חיסכון של כ-20% תחליף חלב.

קיים פיזור בהגמעת המזון לאורך שעות ארוכות, דבר שגורם להפעלה מוגברת של בלוטות הרוק המקלה על מערכת העיכול, בניגוד לשתיית כמויות מוגדלות ובמהירות המקסימלית, המוכרת לנו בשיטת הדלי.

נותר הרבה זמן פנוי כדי לבחון, להביט ולטפל בנושאים שונים אחרים.

בעבר היו משברי גמילה שונים ומשונים בעוד

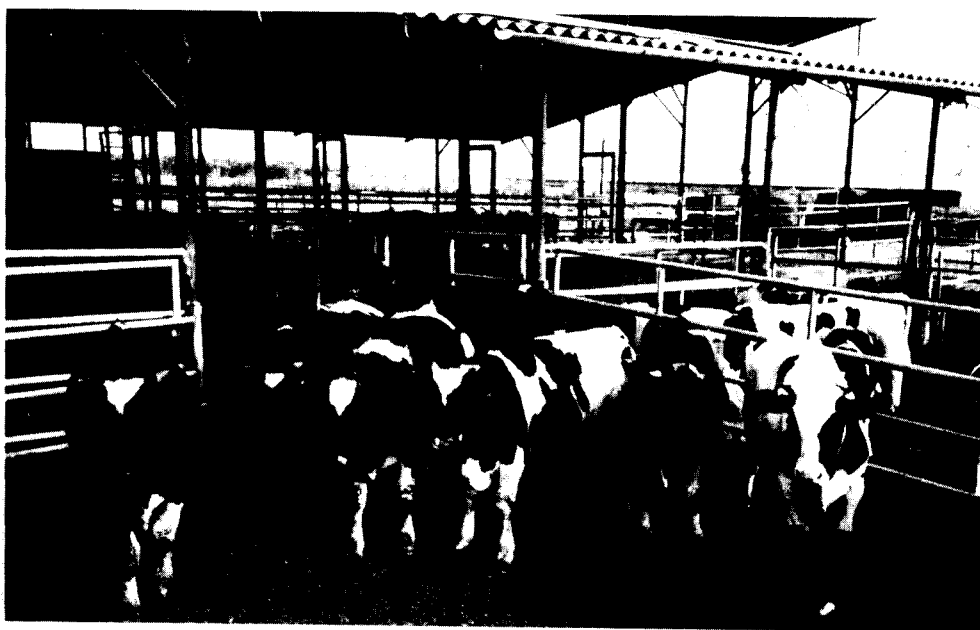
סמך הנסיון שרכשתי במשך התקופה הזו ומבלי שאוכל להצביע על פרט מסויים זה או אחר שגרם להצלחה הסופית, הגעתי למסקנה הברורה, שעל המגדל להכיר את העגלים אותם הוא מגדל מעבר למציצת הפטמות, להכיר תגובות רעב, תגובות לתחלואה שבדרך וליישם להלכה דרכי טיפול שוטפים ומועילים. ברור, שכל הנסיונות שערכנו הם רשומים ומתוייקים בתיק הגידול שלנו עבור דור "שלא ידע את יוסף". הנה כמה מן הנקודות הבולטות של שיטת הגידול, כפי שהצליחה אצלנו.

בעבר, המינון של תחליף החלב היה 100 ג'"/ל', בעוד שהיום אנו עומדים במינון של 80 ג'"/ל'.

בעבר, הגמענו במיינקת במשך 24 שעות באופן חופשי לחלוטין, בעוד שהיום אנו מגמיעים את בני הבקר רק בשעות היום ובמשך הלילה מסיבים את המערכת למציצת מים בלבד. במשך הלילה ובעוד הרעב מציק, בלית ברירה אוכלים מזון גס.

גמולים "על מים", אחרי תקופת התחליף.

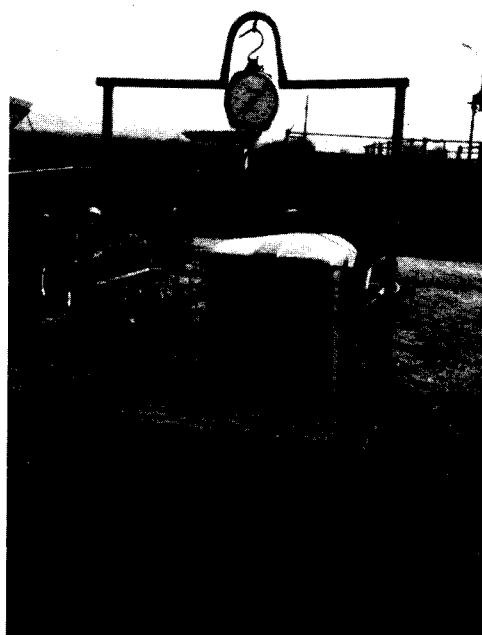
קבוצת עגלים שגודלו בשיטה המוסכרת.

הפטמה ואופן חיבורה לגדרה.

מלונה מדגם חפצי-בה. שים-לב, גדרת החצרון עשויה ברזל בנין מגולוון.

כלוב-מאזניים נייד לשקילת הוולדות.

שהיום הגמילה נעשית בשיטת פטמת המים. כלומר, ביום ה-30 לחיי הוולד נסגר ברז התחליף ובמקומו נפתח ברז המים, חופשית ל-3 ימים, בערך. להט היניקה נעלם כלא היה. ברור שיש יוצאים מהכלל ואלה מקבלים טיפול "פסיכולוגי", כפי שעוד נראה בהמשך.

בכל תא של שמונה יונקים מצויות שתי פטמות.

המוזן הגס המוגש ליונקים אלה כולל אספסת משובחת, תערובת יונקים מעורבת בגרעיני כותנה ומעט תחליף, כדי לעדן את הטעם ולגרות את התיאבון.

במקרים של ולדות קטנים במיוחד (מבכירות וכו'), הגמעתם באמצעות הפטמה מתארכת ל-10 ימים נוספים.

אחוז התמותה בסגנון עבודה שכזה שואף לאפס וקשה להצביע במדויק, אם הגורם הינו החלב החמוץ או שיטת ההגמעה.

הפרשת השתן מרובה מאד, דבר המצריך השגחה על הרפד לעיתים מזומנות. יש לציין, שהשתיה בימים קרים מוגברת כך, שלבוציות

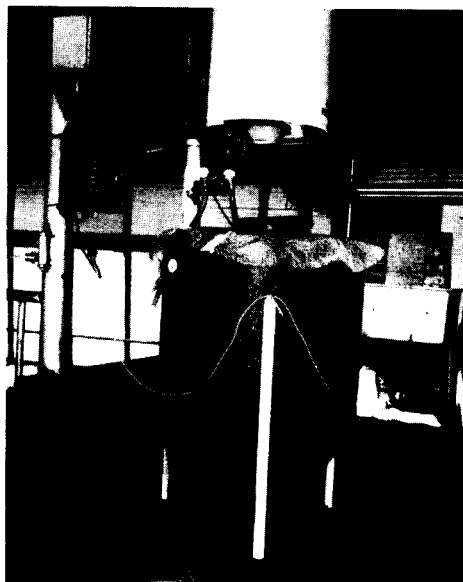
המצויה אצלנו בגלל הגשמים נוספה בעיית ההרטבה.

מטרת הניסוי

- לבחון הכדאיות הכלכלית,
- לבחון הגמעה חופשית לעומת הקצובה בדליים,
- להעריך הקף התחלואה והתמותה בתחליפים מתוקים וחמוצים,
- השוואת ההתפתחות וקצב הגדילה,
- להשוות גמילה קצרה יחסית לארוכה בדליים,
- למדוד נוחיות המגדל.

פסיכולוגיה של עגלים

יש לזכור, שהרבה ממקרי הנידנוד של תינוקות האדם מסתיימים ברובם על-ידי תקיעת המוצץ בפי הסורר, והרי לכם שקט. מה קורה לבני הבקר המוציאים את המגדל משלוותו בגיל הגמילה? אצלנו ישנה פטמת

המיינקת, תוצרת הרפת בחפצייה: מיחס, מערבול רגיל + קוצב זמן לעירבול וצנרת פלסטית לפטמות הנמצאות הן בתאים הן במלונות בחוץ.

שחם מינרלים (1985) בע"מ

מפעל ליצור מינרלים
ותוספות הזנה
לתערובות לבעלי חיים

למכוני תערובת ומרכזי מזון

"בופרית שחם" תערובת מינרלים סותרים חומצות לחולבות

- אחוז השומן בחלב נמוך?
- המנה עשירה במזונות מרוכזים?
- אחוז ADF במנה נמוך מ-19?
- על בסיס חומר יבש?
- רב המנה מכופתת טחונה או מקוצצת דק?

הפתרון — "בופרית שחם"

לבחירתך מספר סוגים של "בופרים" המורכבים משילוב של חומרים — כולם או חלקם.

סיד כבי
סודה לשתייה
מגנזיום אוקסיד
פחמת סידן
מלח בישול

ניתן לשלב אשלגן כלורי DCP או כל תוספת אחרת.

כמו כן מספקים:

סידנית לבקר וצאן
סידנית לעופות
מלח סידנית לבקר

"עוץ והדרכה ע"י מומחה להזנת בעלי חיים"

שיווק ומכירות: אודי עדן, כפר ויתקין, 053-96879
איתור: מס' מנוי 7744, טל. 053-44615

אשקלון, רח' צה"ל, טל. 051-22357
משרד ומען למכתבים: גבעת עדה 37808
טל. 063-89551

הגמילה ששימשה את העגל למציצת מים. הפטמה נשארת לקטנים הצרחנים הללו והרי לנו הפתרון. האמינו, זה עובד להפליא.

המתקן להעברת מלונות.

מלונות

מספר מילים על המלונות. את המלונות הקיימונו בקיץ '86. לאחר התלבטויות ארוכות ובמחשבה שאם בארצות הקור, דהיינו שדות השלג בארה"ב, גדלים בני בקר ללא בעיות מיוחדות, אין ספק שאצלנו האקלים נח יותר לגידול שכזה. עברנו קיץ וחורף לא קלים והנה, נוכחנו שהשד אינו נורא כלל ועיקר. בשיטת גידול זו לכל עגל מתקן לבקבוק ומתקן למים ולמזון, כך שבמקרה של מחלה אין באפשרותו להדביק את חבריו. העגל נראה שמח ועליו בביתו החדש.

היום עברנו גם במלונות לגידול במיינקה, המגמה היא לגדלם שם עד הגמילה. לאחר כל מחזור גידול במלונה, ישנה האפשרות לשנות את מיקומו בעזרת עגלת הרמה מיוחדת המותאמת לכך. עלות מלונה + גדרת חצרון כ-100 \$ במחירי 1986.

